

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref
25/1428-

Vår ref
25/1570-8

Dato
12. september 2025

Hørings svar til NOU 2025:3 Ny kulturmiljølov

Viser til NOU 2025:3 på offentlig høring. KDD har fått bevilget utsatt høringsfrist til 15. september. KDD oversendte tidligere et høringsinnspill via høringsportalen på regjeringen.no. Nedenfor følger et tillegg til dette.

«Det er i forslaget til ny kulturmiljølov fremmet forslag til endringer i plan- og bygningsloven, herunder også forslag til nye bestemmelser. Det er også fremmet forslag til endringer i tilhørende forskrifter i loven.

De foreslåtte endringene i plan- og bygningsloven §§ 29-2, 29-10 og 31-4 og forslag til ny § 31-1.a må blant annet vurderes ut fra et plan- og bygningsfaglig perspektiv. Kommunal- og distriktsdepartementet har ansvaret for plan- og bygningsloven, og eventuell oppfølging av forslagene vil bli vurdert av departementet.

Kommunal- og distriktsdepartementet understreker viktigheten av samordning. En god samordning mellom en ny kulturmiljølov og plan- og bygningsloven er vesentlig både for arealforvaltningen og kulturmiljøvernet i kommunene. Det bør vurderes om enkelte endringer kan være uheldige, og bidra til å svekke planens samordnende funksjon og forutsigbarheten arealplaner skal gi. I NOU 2025:3 kapittel 18.10.3 mener utvalget at «avgjerdsmakta til å gje dispensasjon til inngrep i automatisk freda bygningar bør liggje hjå kulturmiljøstyresmakta åleine, på same vis som for bygningar som er freda ved vedtak, og ikkje hjå kommunen gjennom planlegging etter plan- og bygningslova, slik reglane er etter dagens lov». Videre i merknadene til forslag til § 20 femte avsnitt, hvor det står at «[d]et er nytt i føresegna at kulturmiljøstyresmakta ikkje kan gje samtykke til bygging direkte etter arealdelen i kommuneplanen.» Planer skal sikre vern av verdifulle kulturmiljø, jf. plan- og bygningsloven § 3-1 første avsnitt bokstav b. Planlegging skal også bidra til å samordne statlige, regionale

og kommunale oppgaver, jf. plan- og bygningsloven § 1-1 andre avsnitt. Det bør vurderes grundig om det er hensiktsmessig med et lovforslag som kan svekke denne samordningen. Kommunal- og distriktsdepartementet mener at i det videre arbeidet bør det søkes løsninger som gir god samordning, og ikke svekker arealplan som viktig verktøy for vern av kulturminner, kulturmiljø og andre viktige interesser.

Kommunal- og distriktsdepartementet ber om at ordlyden i forslagets § 20 femte avsnitt første setning vurderes. I merknadene uttaler utvalget at bestemmelsen «gjev fritak frå å søkje om løyve i tilfelle der tiltaket er i samsvar med ein gyldig reguleringsplan». Kommunal- og distriktsdepartementet klarer ikke å se at dette stemmer overens med ordlyden.

I NOU 2025:3 kapittel 17.7.3.3 om undersøkelsesplikt ser det ut til at utvalget mener at det er hensiktsmessig at undersøkelsesplikten for enkelte planer i allerede utbygde områder kan utsettes til tiltak skal gjennomføres. Utvalget ser ut til å forutsette bruk av «planføresegner om utsett gjennomføring av undersøkingsplikta», og kommunal- og distriktsdepartementet ønsker en vurdering av hva slags bestemmelser det vil være behov for. Videre mener kommunal- og distriktsdepartementet at det er grunn til å vurdere ordlyden i forslagets § 46 tredje avsnitt andre setning.

Ellers vil kommunal- og distriktsdepartementet vise til at forslaget til endringer i plan- og bygningsloven §§ 11-8 tredje avsnitt bokstav c og 11-9 første avsnitt nr. 6 og nr. 7 må utredes. Endringene må vurderes i planfaglig perspektiv, hvor sammenhengen med plansystemet ellers er sentralt.

Vi viser også til at tidsbruk til saksbehandling i plansaker har økt over tid. Vi har ikke rukket å vurdere hvordan dette forslaget påvirker tidsbruk. Men vi legger til grunn at departementet vektlegger dette i det videre arbeidet.»

Med hilsen

Finn Jensen (e.f.)
avdelingsdirektør

Elise Anthonisen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer